

det ærede 4de kongevalgte Medlem og fra det ærede 6te Medlem for 9de Kreds fremsat nogle Betæneligheder ved den Ordning, som i § 20 er foreslaaet med Hensyn til Præsternes Stilling overfor Indvielsen af Ægteskab. Det ærede 6te Medlem for 9de Kreds fremhævede meget stærkt, at det ikke kunde gaa an, at man her indsatte den Bestemmelse, at Præsterne skulde raadføre sig med Menighedsraadet, da dette kun var en foreløbig Institution. Jeg tror ikke, det ærede Medlem skal have nogen Frygt i saa Henseende, thi selv om det bliver en foreløbig Institution — Stillingen i det kirkelige Udvalg, hvis Medlemmer jo alle anbefale, at man skal gaa til Menighedsraad, viser ikke, at det mener, at Menighedsraadene blive saa foreløbige endda — men selv om det skulde blive Tilfældet, at Menighedsraadene nu blive en foreløbig Institution, saa er der jo een Institution, der altid bliver, og det er Lovgivningsmagten, og den vil i saa Tilfælde altid kunne raade Bod herpaa. Det vil da være betænkeligt at overlade Præsten alene ved ethvert Tilfælde at afgøre, om kirkelig Vielse kan finde Sted eller ikke. Det, at en Præst kan afvise et Par, er i Virkeligheden en Form, hvorunder han udøver Kirketugt, men i intet Tilfælde have vi mig bekendt en saadan Form, hvor Præsten alene kan udøve Kirketugt. Vi have Spørgsmaalet om Afvisning fra Alterets Sakramente, men her kan appelleres til Biskoppen ifølge den Lovgivning, vi nu have. At lægge det alene i Præstens Haand, at han kunde afvise et hvilket som helst Par, som han fandt, at hans Samvittighed forbød ham at give kirkelig Vielse, synes mig at være for meget, deri er jeg fuldt enig med det ærede 4de kongevalgte Medlem (Steffensen). Men det ærede Medlem var endnu mere betænkelig; thi han vilde ikke heller lægge det i Haanden paa Præsten sammen med et Flertal af Menighedsraadet; han vilde hellere have, at det blev Biskoppen. Naa, naar der ikke var andet i Vejen for i øvrigt at enes om Lovforslaget, saa skulde jeg intet have imod, at Afgørelsen i saa Tilfælde kunde overlades til Biskoppen; men ellers er det i og for sig en rimelig Tanke, at saadanne Spørgsmaal som Kirketugt lægges i Haanden paa Præsten og Repræsentanter for Menigheden i Forening. Er der Uenighed mellem Præsten og Flertallet af denne Repræsentation, gaar Spørgsmaalet til Biskoppens Afgørelse. — Naar her har været adskillige Tanker fremme om, at Præsterne alene skulde have en saadan Ret, saa tror

jeg, at man har set for lidt paa den Ret, som dog ogsaa Menighedens Medlemmer bør have, de bør ikke vilkaarlig udsættes for en Afvisning. — I det kirkelige Udvalg kom Spørgsmaalet frem om til Gengæld at give Menighedens Medlemmer Ret til at gaa til en hvilken som helst Præst for at søge den kirkelige Indvielse af Ægteskabet, men jeg tror, at det er et Spørgsmaal, der ikke hører hjemme paa denne Lov, men som bør optages paa en Forfatningslov, hvor det i det hele taget bliver at bestemme, hvilke Rettigheder Menighedens Medlemmer skulle have. Og jeg ser heller ikke, at Menighedens Medlemmers Rettigheder kunne krænkes under den nu bestaaende Lovgivning; hvis dette Lovforslag føres igennem; thi vi have jo Lovgivningen om Sognebaandsløsningen, som vi kunne ty til.

Naar jeg kan slutte mig til dette Lovforslag, som min Kollega har forelagt, er min væsentligste Grund dertil, at jeg tror, at det er den sikreste Vej til, at Kirken kan faa den Frihed i dette Spørgsmaal, som Kirken saa haardt tiltrænger. Jeg tror, at Kirken her ved at give Staten, hvad Statens er, med god Ret ogsaa kan bede Statsmyndighederne om at faa den Ret, som Kirken virkelig trænger til, for at der kan komme den fulde Frihed til Stede for Kirken og den fulde Sandhed. Jeg ser ikke, at den saakaldte fakultative Ordning kan bringe denne Frihed. Denne Ordning siger ganske vist, at den giver Frihed, men i flere Henseender kan det kun blive et Skin; thi Menighedens Medlemmer kunne risikere Afvisning ogsaa af den borgerlige Side af deres Ægteskab. Skønt Statsmyndighederne erklære, at de maa indgaa i Ægteskab med hinanden, siger, at der intet er i Vejen, og at Staten er villig til at anerkende dette Ægteskab, kan det dog ske, at Statens Embedsmænd kunne sige: Nej, vi ville ikke anerkende det, I maa gaa til andre. Og saaledes kunne de, om de opretholde Ønsket om at faa deres Ægteskab indstiftet i Kirken, blive nødte til at gaa, jeg havde nær sagt, polsk Tiggergang. Det er i Virkeligheden kun et Skin af Frihed, man her byder Folk i Stedet for Virkelighed. — Og stort bedre bliver det ikke, naar man vender sig til Kirkens Præster, ogsaa her kan noget lignende blive Tilfældet. Den fulde Frihed opnaas nemlig ikke, hvor begge Parter staa og kunne forlange deres Mening respekteret. Det er det vanskelige ved den Ordning, der kaldes den fakultative, og jeg tror, at vi ved